

سال سقوط لیبرال‌یسم ایرانی

«فرهیختگان» مولفه‌های گفتمانی غالب فضای سیاسی ایران در سال ۹۸ را بررسی کرده است

نسبت سنجی کنشگران اصلی سیاست ایرانی با گفتمان پیروز را بخوانید «**۱,۰**»

گزارش‌های تحلیلی «فرهیختگان» درباره اخبار سیل را بخوانید

آدرس‌های غلط هور ابهام‌های کنکور

همه چیز درباره ماجرای هور العظیم

داستان تعویق آزمون‌های سراسری چیست؟

۱۶۰۴

عکس | حسن حسینی | اشنا

روبیکیو

ترویج فرهنگ ملکم خانی در صداوسیما

اسم دیگر روبیکیو چیست؟

درآمد مشکوک

بخت آزمایی

قمار کیو

۲ خودروساز بزرگ کشور تولیدات خود را کاهش داده‌اند

فرمول تکراری خودروسازان کاهش تولید برای افزایش قیمت

۸۰۰

روزنامه خبری-تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۶۰۰ تومان

شماره مسلسل ۳۴۷۹
نکته‌به ۲۵ فروردین ۱۳۹۸
۸ شعبان ۱۴۴۰
۱۴ آوریل ۲۰۱۹
شماره ۲۷۴۱

www.Fdn.ir | vol.10 | No. 2741 | 16 Pages

سیدمحمد بهشتی در گفت و گو با «فرهیختگان»:

بخش غیرشریف به متن اصلی سینما آمده است

پیرو پیگیری‌های روزنامه «فرهیختگان»
رحمان به ۱۴۰۰ نرسید

عکس | احمدیه باقرزاده | فرهیختگان

« یادداشت

ترویج فرهنگ ملکم خانی در صداوسیما

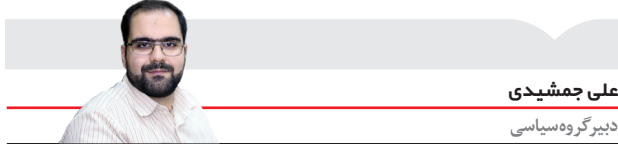

در سفر سوم ناصرالدین‌شاه به اروپا و در شهر اگوستا بود که فردی به نام میرزا ملکم خان ابتدا با پذیرایی‌های مجلل خود را به شاه نزدیک کرد و سپس تقاضای تاسیس لاتاری در ایران را با او مطرح کرد و توانست رضایت او و امین‌السلطان را برای امضای امتیازنامه تاسیس قمارخانه در ایران یا اصطلاحاً قرارداد لاتاری جلب کند.

بعد از پذیرفتن ناصرالدین‌شاه، میرزا ملکم خان طرح یک امتیازنامه انحصاری به مدت ۷۵ سال را بدون ذکر نام صاحب‌امتیاز برای قرعه و فروش بلیت‌های بالاتر و بازی‌های عمومی بالاتری از قبیل «رولت» در کل ممالک ایران دریافت می‌کند و مقرر می‌شود از حاصل درآمد نیز صدی ۲۰ به خزانه دولت برای صرف امور خیریه واریز کند. این قرارداد مشروط به آن شد تا ملکم خان پیش از عزیمت شاه به تهران و کسب نظر روحانیون مورد استفاده قرار نگیرد. اما ملکم به محض تحصیل اجازه از ناصرالدین‌شاه که اجرای عمل لاتاری را به موافقت و اذن علما و تأیید مجدد خود منوط کرده بود، بلافاصله این امتیاز را به جریان انداخت و با مشارکت «یوزی دو کار دول» فرانسوی به مبلغ ۴۰ هزار لیره به سندیکای انگلیسی و آسیا واگذار کرد و هنگامی که ناصرالدین‌شاه وارد تهران شد و نظر روحانیون را پیرامون این قرارداد جویا شد، تصمیم به توقف قرارداد لاتاری گرفت. امین‌السلطان تلگرافی به ملکم ارسال می‌کند و رسماً لغو امتیاز را اعلام می‌دارد: «جناب میرزا ملکم خان ناظم‌الدوله موضوع لاتاری چون در ایران خلاف شرع است و اسباب فتنه و فساد می‌گردد به حکم اعلیحضرت موقوف شد. قرائنامه امتیاز آن هم باطل است و از درجه اعتبار ساقط به سفارت انگلیس در تهران هم رسماً اطلاع داده شده است.» ملکم خان که تلگراف شاه را در محل سفارت دریافت کرد، فوراً آن را به مامور پست برگرداند و دستور داد بگوید «جناب سفیر به مسافرت رفته است» و قرارداد نیمه‌تمام با دو کمپانی را به‌صورت شتابزده نهایی کرد و پس از چند روز در پاسخ به تلگراف نوشت: «امتیاز واگذار شده و لغو آن در حال

« گزارش

مختصات جدال گفتمانی در سال ۹۸

هرچند خیلی‌ها معتقدند ابهام، مهم‌ترین ویژگی امروز فضای سیاسی در یک سال مانده به انتخابات مجلس یازدهم و چندی بعد از آن انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم است، اما باید گفت به‌واقع همه می‌دانند قطعی‌ترین مساله در انتخابات‌های آتی به‌ویژه ریاست‌جمهوری آینده، اجماع مردم بر «نه» به ادامه آن چیزی است که ائتلاف حسن روحانی با اصلاح‌طلبان از سال ۹۲ به وجود آورده و باعث شده در نقاط کانونی گفتمان‌های رایج جامعه، واگرایی نسبت به دولت و مجلس ایجاد شود.

اگر قبول کنیم امروز همه جریان‌های سیاسی متفقند صندوق آرا تنها مسیر تغییر سرنوشت است و همزمان هم پذیریم معیار سنجش، نسبت جریان‌ات سیاسی با چهار گفتمان آزادی، استقلال، عدالت و کارآمدی باشد (گفتمان‌هایی که هنوز به‌نظر می‌رسد جایگاه خود را در نگاه مردم از دست نداده‌اند و تکیه بر آنها می‌تواند تعیین‌کننده پیروز میدان رقابت باشد، چراکه مردم در مصادیق عدالت‌خواهانه‌ای مانند رسیدگی به مفاسد اقتصادی با اموال و دارایی‌های فرزند یک وزیر حساسند و پیگیر در ماجرای تعطیلی ۹۰، دغدغه‌هایشان باعث گشوده شدن زبان اعتراض می‌شود، توامان مدافع سپاه پاسداران و قاسم سلیمانی مقابل ترامپ هستند و همچنان دل نگران کشور در غیاب دولتی که هست ولی انگار نیست) به‌سرعت و صراحت می‌توان از دیدگاه عمومی نمره مردودی به جمع اعتدالیون و اصلاح‌طلبان قرار گرفته در قدرت از سال ۹۲ داد، چراکه کارنامه حسن روحانی و تیش در قوه مجریه، علی‌لاریجانی در صدر مجلس و اصلاح‌طلبان در فراکسیون امید و شورای شهر تهران حکایت از کم‌توفیقی ائتلافی دارد که در سال‌های ۹۲، ۹۴ و ۹۶ سه بار تکرار شد. حتی خیلی‌ها معتقدند بلایی در ۶ سال اخیر بر سر استقلال، آزادی، عدالت و به‌ویژه کارآمدی آورده شده که کمتر کسی می‌توانسته امکان وقوعش را در ذهن خود تصویر کند.

اگر از آخری یعنی وضعیت کارآمدی شروع کنیم، واضح است که با وجود مانور گفتمانی بر اینکه دولت روحانی ادامه دولت هاشمی است و توسعه را دال مرکزی گفتمان خود می‌داند، عبور دلار از مرز ۲۰ هزار تومان، پراید از ۵۰ میلیون، پیاز از ۱۴ هزار تومان، سکه از پنج میلیون و دیگر کالاهایی که مجال ذکر نام‌شان نیست، همچنین تداوم نا کارآمدی در بهبود شرایط معیشتی و بعداً نمایش بسیار ضعیف در مدیریت وقایع و رخداد‌های مختلف از انتخابات و توزیع سبکد کالا گرفته تا سیل، زلزله و... مجالی برای دفاع از کارنامه دولت باقی نگذاشته است، البته در باقی موارد هم به همین صورت؛ در موضوع عدالت وجود وزیران معروف به هزار میلیاردری، دفاع از پرداخت حقوق‌های نجومی و... در مساله استقلال وقایعی چون برجام و ماجرای